

Przedmiot do wyboru B3: Nauka a religia - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Przedmiot do wyboru B3: Nauka a religia
Kod przedmiotu	08.1-WH-KP-PNR
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Kulturoznawstwo
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2020/2021

Informacje o przedmiocie	
Semestr	3
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obieralny
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	<ul style="list-style-type: none">dr hab. Piotr Bylica, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zaznajomienie studentów z problemowo uporządkowanym obrazem relacji między nauką (naukami empirycznymi) a religią, tj. przede wszystkim religiami teistycznymi.

Wymagania wstępne

Brak.

Zakres tematyczny

1) Istota metody naukowej a problemy odróżniania nauki od nienauki, w tym od religii; 2) Naukowe (socjologiczne, psychologiczne i socjobiologiczne) wyjaśnienia religii; 3) Naturalizm jako warunek naukowości; 4) Problem nadnaturalnych ingerencji w przyrodzie: cuda, opętania; 5) Doświadczenia bliskie śmierci (Near-death experiences) a problem dualizmu duszy i ciała; 6) Teistyczna doktryna o stworzeniu a rewolucja naukowa XVI-XVII w., w tym: sprawa Kopernika; sprawa Galileusza; religijne aspekty nauki uczonych z *Royal Society*; 7) Darwinizm a religia: problem pochodzenia życia i człowieka; rola teorii Darwina w ugruntowaniu naturalizmu w nauce; 8) Fizyka współczesna a teizm: fizyka kwantowa a dualizm duszy i ciała; Wielki Wybuch a Stworzenie; koncepcje wieloświata i zasady antropiczne a teistyczne wyjaśnienie racjonalnego uporządkowania przyrody; 9) Stanowiska w sporze o relację między nauką a religią; 10) Poziomy analizy twierdzeń nauki i religii.

Metody kształcenia

Wykład, pogadanka, prelekcja, praca z dokumentem źródłowym, dyskusja, pokaz z zastosowaniem technologii multimedialnych.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Zna ogólne zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i społeczeństwie.		<ul style="list-style-type: none">praca z dokumentem źródłowym, dyskusja, pokaz z zastosowaniem technologii multimedialnych, test	<ul style="list-style-type: none">Ćwiczenia
Zna i rozumie na poziomie podstawowym rolę refleksji filozoficznej w kształtowaniu kultury.		<ul style="list-style-type: none">praca z dokumentem źródłowym, dyskusja, pokaz z zastosowaniem technologii multimedialnych, test	<ul style="list-style-type: none">Ćwiczenia
Ma uporządkowaną znajomość i zrozumienie głównych kierunków w obrębie bloków subdyscyplin filozoficznych: 1. logika, ontologia, epistemologia; 2. etyka, filozofia człowieka, filozofia społeczna; 3. filozofia kultury, estetyka.		<ul style="list-style-type: none">praca z dokumentem źródłowym, dyskusja, pokaz z zastosowaniem technologii multimedialnych, test	<ul style="list-style-type: none">Ćwiczenia
Samodzielnie zdobywa wiedzę		<ul style="list-style-type: none">praca z dokumentem źródłowym, dyskusja, pokaz z zastosowaniem technologii multimedialnych, test	<ul style="list-style-type: none">Ćwiczenia
Ma świadomość znaczenia refleksji humanistycznej dla kształtowania się więzi społecznych.		<ul style="list-style-type: none">dyskusja	<ul style="list-style-type: none">Ćwiczenia

Opis efektu	Symbol efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia.		<ul style="list-style-type: none"> praca z dokumentem źródłowym, dyskusja, pokaz z zastosowaniem technologii multimedialnych, test 	<ul style="list-style-type: none"> Ćwiczenia
Na podstawie twórczej analizy nowych sytuacji i problemów samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania.		<ul style="list-style-type: none"> dyskusja 	<ul style="list-style-type: none"> Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Aktywność na zajęciach, przygotowanie prezentacji, test zaliczeniowy.

Literatura podstawowa

(wybrane fragmenty – ustalane na bieżąco w trakcie trwania semestru):

- Bylica Piotr, [Darwin o celowości w przyrodzie](#), *Kwartalnik Historii Nauki i Techniki* 2008, nr 3-4, s. 259-273.
- Bylica Piotr, [Darwinizm i koncepcja wieloświata a religijne wyjaśnienie racjonalnego porządku i poznawalności przyrody](#), *Zagadnienia Naukoznawstwa* 2012, t. XLVIII, z. 3, s. 185-204.
- Bylica Piotr, [NDE a empiryczność argumentów na rzecz tezy o dualizmie duszy i ciała w kontekście relacji nauki i wiary](#), w: Wiesław Dyk (red.), *Sozologia systemowa: Noosfera. Człowiek i jego środowisko w aspekcie przyrodniczym, filozoficznym i teologicznym*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2014, s. 91-132.
- Bylica Piotr, [Wpływ teizmu chrześcijańskiego na rozumienie nauki oraz relacji między sferą przyrodniczą i nadprzyrodzoną w okresie rewolucji naukowej XVI-XVII w. a teza o wrodzonym konflikcie między nauką i religią](#)
- Bylica Piotr, [Współczesny teizm naturalistyczny z punktu widzenia modelu poziomów analizy. Problem działania sfery nadnaturalnej w przyrodzie](#), *Biblioteka Filozoficznych Aspektów Genezy*, t. 7, Instytut Filozofii Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2016, s. 250.
- Bylica Piotr, [Zaburzenia dysocjacyjne czy opętanie przez Szatana? Historyczno-metodologiczna analiza stosunku psychiatrii do problemu opętań](#)
- Gribbin John, Rees Martin, *Kosmiczne zbiegi okoliczności. Ciemna materia, ludzkość i antropiczna kosmologia*, przeł. Piotr Amsterdamski, Seria: *Człowiek i Wszechświat*, Cyklady, Warszawa 1996.
- Jodkowski Kazimierz, [„Dlaczego ewolucjonizm prowadzi do ateizmu?”](#), w: Józef Dębowski, Marek Hetmański (red.), *Poznanie. Człowiek. Wartości*, Wyd. UMCS, Lublin 2000, s. 65-76.
- Jodkowski Kazimierz, [„Twarde jądro ewolucjonizmu”](#), *Roczniki Filozoficzne* 2003, t. 51, z. 3, s. 77-117.
- Jodkowski Kazimierz, [Spór ewolucjonizmu z kreacjonizmem. Podstawowe pojęcia i poglądy](#), *Biblioteka Filozoficznych Aspektów Genezy* t. 1, Wydawnictwo Megas, Warszawa 2007.
- Lewis Cilve S., *Cuda. Rozważania wstępne*, przeł. Krzysztof Puławski, Media Rodzina, Poznań 2010.
- Sagan Dariusz, [Naturalizm metodologiczny a zagadnienie prawdy w nauce](#), w: Andrzej L. ZACHARIASZ (red.), *Poznanie a prawda*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2009, s. 167-173.
- Whitehead Alfred N., *Nauka i świat współczesny*, IW Pax, Warszawa 1988.
- Wszolek Stanisław, *Wprowadzenie do filozofii religii*, WAM, Kraków 2004.
- Życiński Józef Abp., *Inspiracje chrześcijańskie w powstaniu nauki nowożytnej*, RW KUL, Lublin 2000.

Literatura uzupełniająca

- Bylica Piotr, [Nauka światopoglądowo neutralna?](#), *Frona: pismo poświęcone* 2012, nr 63, s. 66-79.
- Grant Edward, *Średniowieczne podstawy nauki nowożytnej w kontekście religijnym, instytucjonalnym oraz intelektualnym*, Prószyński i S-ka, Warszawa cop. 1996.
- McGrath Alister, *Nauka i religia*, WAM, Kraków 2009.
- Rodewyk Adolf, *Demoniczne opętanie dzisiaj. Fakty i interpretacje*, przeł. Małgorzata Grzesik, R.A.F. Scriba, Racibórz 1995.
- Sagan Dariusz, [„Kardynał Schönborn a stanowisko Kościoła katolickiego wobec sporu kreacjonizmu z ewolucjonizmem”](#), *Filozofia Nauki* 2006, nr 1 (53), s. 107-118.
- Świerzyński Adam, *Filozofia cudu. W poszukiwaniu adekwatnej koncepcji zdarzenia cudownego*, Wyd. UKSW, Warszawa 2012.
- Życiński Józef, *Bóg i ewolucja. Podstawowe pytania ewolucjonizmu chrześcijańskiego*, *Prace Wydziału Filozoficznego*, t. 89, Wyd. TN KUL, Lublin 2002.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Dariusz Sagan (ostatnia modyfikacja: 15-06-2020 22:15)

Wygenerowano automatycznie z systemu SyllabUZ